

INTERNATIONAL
PRACTICE GROUP

BAKIŞ

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK & BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.

Ankara Merkez
Çetin Emeç Bulvarı 1364.Sokak No1/1
Balgat-ANKARA-TR
Tel:0312-284 03 35-36
Fax:312-284 36 85
e-posta:info@bakis.com.tr

BAKIŞ MEVZUAT

KONU	Özürllülerde vergi indirimiyle ilgili Yönetmelik
Sayı	2012/16
ÖZET	Özürllülük ölçütü, sınıflandırması ve özürllülere verilecek sağlık kurulu raporları hakkında yönetmelik yayımlandı

GVK'nın 31'inci maddesinde çalışma gücünün asgarî % 80'ini kaybetmiş bulunan hizmet erbabının birinci derece sakat, asgarî % 60'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ikincinci derece sakat, asgarî % 40'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabının ise üçüncü derece sakat sayılacağı ve aşağıda sakatlık dereceleri itibariyle belirlenen aylık tutarların, hizmet erbabının ücretinden indirileceği, sakatlık indiriminin 2012 yılı için (280 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile belirlenen tutarlar)

- Birinci derece sakatlar için **770 TL**,
- İkinci derece sakatlar için **380 TL** ,
- Üçüncü derece sakatlar için **180 TL**

olduğu düzenlemesi yer almaktadır.

Yine Gelir Vergisi Kanununun 89'uncu maddesinin üçüncü fıkrasında Serbest meslek faaliyetinde bulunan veya basit usulde vergilendirilen özürllülerin beyan edilen gelirlerine, 31 inci maddede yer alan esaslara göre hesaplanan yıllık indirim (Bu indirimden bakmakla yükümlü olduğu özürllü kişi bulunan serbest meslek erbabı ile hizmet erbabı (tevkifat matrahı dahil) da yararlanır.) düzenlemesi yer almaktadır.

Sakatlık derecelerinin tespit şekli ile uygulamaya ilişkin esas ve usuller Maliye, Sağlık ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanlıklarınca bu konuda müştereken hazırlanacak bir yönetmelik ile belirlenmektedir.

Söz konusu maddelerin uygulamasıyla ilgili olarak Devlet Bakanlığı (Özürllüler İdaresi Başkanlığı)'nce çıkarılan Özürllülük Ölçütü, Sınıflandırması Ve Özürllülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik, 14 Ocak 2012 tarihli ve 28173 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Söz konusu Yönetmelik aşağıda verilmiştir.

Bu Yönetmelikle diğler taraftan 16.12.2010 tarihli ve 27787 sayılı mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

BAKIŞ YMM VE BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR

İLHAN ALKILIÇ

YÖNETMELİK

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından:

**ÖZÜRLÜLÜK ÖLÇÜTÜ, SINIFLANDIRMASI VE ÖZÜRLÜLERE VERİLECEK SAĞLIK KURULU RAPORLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
BİRİNCİ BÖLÜM**

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik; özürlü sağlık kurulu raporlarının alınışı, geçerliliği, değerlendirilmesi ve özürlü sağlık kurulu raporu verebilecek yetkili sağlık kurumlarının tespiti ile ilgili usul ve esasları belirlemek; özürlerle ilgili derecelendirmelere, sınıflandırmalara ve tanımlamalara gereksinim duyulan alanlarda ortak bir uygulama geliştirmek ve uluslararası sınıflandırma ve ölçütlerin kullanımının yaygınlaştırılmasını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, özürlerle sağlanan haklardan ve verilecek hizmetlerden yararlanmak üzere istenilen özürlü sağlık kurulu raporları ile özürlü sağlık kurulu raporu verebilecek yetkili sağlık kurumlarını ve özürlerle ilgili sınıflandırma ve ölçütleri kapsar.

(2) 8/10/1986 tarihli ve 86/11092 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliği kapsamında asker hastanelerince malullük aylığı bağlanacaklara verilecek özürlü sağlık kurulu raporları ve sosyal güvenlik kuruluşlarınca primli sisteme tabi olanlara bağlanacak malullük aylıkları için istenecek özürlü sağlık kurulu raporları bu Yönetmelik kapsamında değerlendirilmez.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu ile 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Özürler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 5 inci maddesinde dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Ağır özürlü: Özur durumuna göre özur oranı %50 ve üzerinde olduğu tespit edilenlerden günlük yaşam aktivitelerini başkalarının yardımı olmaksızın yerine getiremeyeceğine özürlü sağlık kurulu tarafından karar verilen kişileri,
- b) Balthazard formülü: Kişinin özur oranı belirlenirken birden fazla özur olanlar için kullanılan hesaplama şeklini,
- c) Özürlü: Doğuştan veya sonradan; bedensel, zihinsel, ruhsal, duysal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılamada güçlükleri olan ve korunma, bakım veya rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan kişiyi,
- ç) Özürlü sağlık kurulu: Kişilerin hastalık ve özurleri hakkında karar vermeye yetkili olan ve bu Yönetmeliğin 6 ncı ve 7 nci maddelerinde belirtilen organları,
- d) Özürlü sağlık kurulu raporu: Özürlü sağlık kurulunca hazırlanan, kişilerin özur ve sağlık durumu ile kullanım amacını belirten belgeyi,
- e) Özürllük sınıflandırması: Önemli bir sağlık ögesi olarak özürllüğün tanımı konusunda ortak ve standart bir dil ve çerçeveyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Özürllük Sınıflandırması

Özürllük sınıflandırması

MADDE 5 – (1) Özürllere ilişkin sınıflandırma çalışmalarında, sınıflandırma sistemi olarak; Dünya Sağlık

Örgütü tarafından sağlık ve sağlıkla ilgili durumların tanımlanması için ortak standart bir dil ve çerçeve oluşturmak amacı ile geliştirilen ve insanın işlevselliği ve kısıtlılıklarla ilgili durumlarının tanımlanmasını sağlayan çok kapsamlı uluslararası bir sınıflandırma sistemi olan İşlevsellik Yetiyitimi ve Sağlığın Uluslararası Sınıflandırması esas alınır.

(2) Özürlülerin sağlığı ile ilgili durumlarının tanımlanmasında ve her türlü bilginin kodlanmasında, çeşitli disiplinler ve hizmetler açısından verilerin toplanmasında, kaydedilmesinde ve karşılaştırılmasında, özürlülerin tedavisi, rehabilitasyonu, eğitimi ve istihdamı ile ilgili hizmetlerin değerlendirilmesinde, planlanmasında İşlevsellik Yetiyitimi ve Sağlığın Uluslararası Sınıflandırması sisteminin kullanılması amacıyla eğitim, öğretim, uygulama ve yaygınlaştırma hizmetleri Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının koordinatörlüğünde, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütleri, üniversiteler ve ilgili meslek kuruluşlarının işbirliği ile yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Özürlü Sağlık Kurulu Raporu Düzenleme Usul ve Esasları

Özürlü sağlık kurulunun teşkili

MADDE 6 – (1) Özürlü sağlık kurulu; iç hastalıkları, göz hastalıkları, kulak-burun-boğaz, genel cerrahi veya ortopedi, nöroloji veya ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanlarından oluşur.

(2) Özürlü sağlık kurulu raporu vermeye yetkili sağlık kurumunda, fizik tedavi ve rehabilitasyon uzman hekiminin bulunması halinde, bu uzmanın özürlü sağlık kurulunda yer alması zorunludur.

(3) Değerlendirilecek özur, birinci fıkrada sayılan uzmanlık dallarının dışında ise ilgili dal uzmanının da kurulda bulunması şarttır. Kurulda bulunan hekimler birbirlerinin yerine karar veremezler.

(4) Eğitim ve araştırma hastanelerinde özürlü sağlık kuruluna şefler, bulunmadıkları zaman şef yardımcıları veya şeflerin görevlendirecekleri uzman hekimler girerler. Kurulun başkanı, bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen hastanelerin baştabibi veya baştabibin görevlendireceği şef veya ana bilim dalı başkanıdır.

(5) Asker hastanelerinde, Baştabip yardımcısı veya baştabipten sonraki en kıdemli uzman hekim; asker eğitim hastanelerinde ise baştabip tarafından görevlendirilecek diğer üyelerden kıdemli bir öğretim üyesi kurula başkanlık eder.

(6) Sadece bir organ ya da sistemi ilgilendiren özürü bulunanlar için özürlü sağlık kurulu, o özürü ilgilendiren branştan üç uzman ile oluşturulabilir. Bu kurulun başkanlığını ilgili şef ya da anabilim dalı başkanı yürütür.

Yetkili sağlık kurumları

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmelikte belirtilen özürlü sağlık kurulu raporlarını düzenlemeye yetkili sağlık kurumlarını ve hakem hastaneleri Sağlık Bakanlığı belirler ve internet sitesinde yayımlar.

(2) Yetkili olmayan sağlık kurumları ile 6 ncı maddede belirtilen şekilde özürlü sağlık kurulunu teşkil edemeyen sağlık kurumlarının verdiği sağlık kurulu raporları değerlendirilmeye alınmaz.

Raporların düzenlenmesi ve özur oranının belirlenmesi

MADDE 8 – (1) Özürlü sağlık kurulu raporları, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-1 Özürlü Sağlık Kurulu Raporu Formuna uygun olarak düzenlenir.

(2) Kişinin özur oranı, özürlü sağlık kurulunca bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-2 Özur Oranları Cetvelinde bulunan özur oranlarına göre yüzde (%) olarak belirlenerek özürlü sağlık kurulu raporunun ilgili bölümünde rakam ve yazı ile belirtilir. Bu cetvelde adı geçmeyen hastalık ve özurler ile bunlara ait özur oranları, fonksiyon kayıplarına göre özürlü sağlık kurulunca değerlendirilerek belirlenir.

Özürlü sağlık kurulu raporunun doldurulması

MADDE 9 – (1) Özürlü sağlık kurulu raporu formu eksiksiz olarak doldurulur. Özürlü sağlık kurulu raporu, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-1 Özürlü Sağlık Kurulu Raporu Formunda gösterilen rapor şekline göre; poliklinik muayene tarihi, poliklinik kayıt numarası yazılmak suretiyle, bulgular ve teşhis ayrıntılı olarak yazılıp imza edilir. Yapılan muayene, tetkik ve laboratuvar bulgularına dair bilgiler özürlü sağlık kurulu raporu formuna eklenir. Özürlü sağlık kurulu, özürlü kişiyi bizzat görerek karar verir ve kişinin özur oranını bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde belirtilen esaslara göre belirler.

(2) Özre ilişkin klinik bulgular, radyolojik tetkikler ve laboratuvar bilgileri, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-1 Özürlü Sağlık Kurulu Raporu Formunda gösterilen raporun ön yüzündeki ilgili bölüme özetlenerek yazılır.

(3) Özürlü sağlık kurulu raporları kurul üyelerince mutlaka imzalanır. Okunaklı bir şekilde kaşelenir ve mühürlenir. 15 yaşından büyük özürlülere düzenlenecek olan özürlü sağlık kurulu raporlarında, özürünün fotoğrafının bulunması zorunludur.

(4) Kişinin ya da kişiyi sevk eden kurumun talebi halinde, kişinin sağlığına etkisi dikkate alınarak çalıştırılmayacağı işlerin niteliği ile raporun kullanım amacı bölümüne; bireyin yararlanmak istediği hak ve hizmetlere ilişkin talepleri belirtilir.

(5) Özürlü sağlık kurulu raporunun sonucu bölümünde yer alan “Ağır Özürlü” kısmında evet ya da hayır ifadesi yazılarak kişinin durumu belirtilir ve bu bölüm hiçbir suretle boş bırakılmaz.

(6) Özürlü sağlık kurulu raporunun ilgili kısmına kişinin özur grubu belirtilir. Gerekteğinde birden fazla özur grubu işaretlenir. Bu kısım boş bırakılmaz.

(7) Kişinin özur durumunun zaman içinde değişme ihtimali olduğu ve hastalık bulgularının tam olarak

görülemeyen durumlarda kişinin mevcut durumu esas alınarak süreli rapor düzenlenir.

(8) Özürlü sağlık kurulu raporlarının kişinin başvuru tarihinden itibaren en geç yirmi iş gününde tamamlanarak ilgiliye verilmesi esastır.

Özürlü sağlık kurulu raporuna itiraz

MADDE 10 – (1) Özürlü sağlık kurulu raporuna; özürlü, velisi veya vasisi veyahut raporu isteyen kurum tarafından itiraz edilebilir. İlgililer itiraz dilekçesi ve ilk özürlü sağlık kurulu raporunun tasdikli bir örneği ile birlikte, bulunduğu ilin sağlık müdürlüğüne başvurur. İl sağlık müdürlüğüne, özürlü sağlık kurulu raporu alacak kişi en yakın farklı bir özürlü sağlık kurulu raporu vermeye yetkili hastaneye gönderilir. İtiraz edilen özürlü sağlık kurulu raporu ile itiraz üzerine verilen özürlü sağlık kurulu raporundaki kararlar aynı yönde ise özürlü sağlık kurulu raporu kesinleşir.

(2) Özürlü sağlık kurulu raporlarının farklı olması durumunda, Sağlık Bakanlığınca belirlenmiş olan hakem hastanelerden, kişinin ikamet ettiği yere en yakın bir hakem hastaneye, kişi yeniden muayene edilmesi ve özürlü sağlık kurulu raporu tanzim edilmesi amacıyla yine il sağlık müdürlüğü kanalıyla gönderilir. Hakem hastanenin özürlü sağlık kurulunca verilen kararı kesindir.

(3) Milli Savunma Bakanlığına bağlı asker hastanelerince; Türk Silahlı Kuvvetleri personeline verilecek özürlü sağlık kurulu raporlarına itiraz esas ve usulleri Türk Silahlı Kuvvetlerinin ilgili mevzuat hükümlerine tabidir. Türk Silahlı Kuvvetleri personeline verilecek özürlü sağlık kurulu raporlarına yapılan itirazlar, Gülhane Askeri Tıp Akademisi Eğitim Hastanesi ve Gülhane Askeri Tıp Akademisi Haydarpaşa Eğitim Hastanesi ile yetkilendirilecek hastanelerce kesin olarak karara bağlanır.

Birden fazla özür durumunun bulunması

MADDE 11 – (1) Birden fazla hastalığı veya özrü bulunanların, özür oranları bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-2 Özür Oranları Cetvelinde aksi belirtilmedikçe balthazard formülü ile toplanarak kişinin özür oranı hesaplanır.

(2) Balthazard formülü aşağıdaki şekilde uygulanır:

a) Özür oranları ayrı ayrı tespit edilir.

b) Bu oranlar en yüksekinden başlanarak sıraya konulur.

c) En yüksek oran, özürünün tüm vücut fonksiyonunun tamamını gösteren % 100'den çıkarılır.

ç) Bu çıkarmada kalan miktar, sırada ikinci gelen özür oranı ile çarpılır. Çarpımın 100'e bölünmesinden çıkan rakam en yüksek özür oranına eklenir; böylece, birinci ve ikinci rahatsızlıkların özür oranı bulunmuş olur.

d) Özür ikiden fazla ise, birinci ve ikinci rahatsızlıkların özür oranı birinci sıraya ve üçüncü sıradaki özür oranı ise ikinci sıraya alınarak formül tekrarlanır.

e) 60 yaşın üzerindekielerde hesaplanan özür oranına balthazard formülü ile % 10 eklenerek kişinin özür oranı bulunur.

(3) Balthazard formülünün uygulanmasına ilişkin olarak bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-3 Balthazard Hesaplama Tablosu da kullanılabilir.

Kurul kararlarının kaydı

MADDE 12 – (1) Kurul kararlarının kaydı için özürlü sağlık kurulu raporu vermeye yetkili her hastanede ayrı bir özürlü sağlık kurulu kaydı tutulur. Kurul üyeleri, kaydedilen özürlü sağlık kurulu raporlarının suretlerini de imza ederler. Kararlara muhalefet edenler, raporun kurumda kalan nüshasına ve bu kayıt ortamına gerekçeli olarak muhalefet şerhini yazarak imza ederler. İlgiliye verilecek veya kurumuna gönderilecek rapor nüshaları kurula katılan bütün üyeler tarafından muhalefet gerekçesi yazılmaksızın imzalanır. Kararın oy birliği veya oy çokluğu ile verildiği, raporların karar bölümüne mutlaka yazılır.

(2) Özürlü sağlık kurulu kararları oy çokluğu ile alınır. Oyların eşit olması halinde, kurul başkanının kullandığı oy yönünde karar alınmış sayılır.

Özürlü sağlık kurulu raporunun geçerlilik süresi

MADDE 13 – (1) Özürlü sağlık kurulu raporunun sürekli olup olmadığı ile süreli raporlarda raporun geçerlilik süresi mutlaka belirtilir.

(2) Özürlü sağlık kurulunca kişinin özür durumunun sürekli olduğuna karar verilmesi durumunda, özürlü sağlık kurulu raporunun ilgili bölümünde bu durum belirtilir. Ancak özür durumunun değişmesi halinde, kişinin talebi üzerine rapor ve buna bağlı kişinin özür oranı yeniden belirlenir.

(3) Özürlü sağlık kurulunca özürünün özür durumunun sürekli olmadığına karar verilmesi halinde de bu husus ilgili bölümde belirlenerek özürlü sağlık kurulu raporunun geçerlilik süresi belirtilir. Zaman içinde değişebilen veya kontrolü gerektiren hastalıklar, hastanın önceki özürlü sağlık kurulu raporu da kurula sunularak, özürlü sağlık kurulunun belirleyeceği süre içinde yeniden görüşülür ve karara bağlanır.

(4) Bu Yönetmelik hükümlerine göre alınmış olan sürekli raporlar ile süreli raporların geçerlilik süresi dolmadan tekrar rapor alınmak istenmesi durumunda, mükerrer rapor tanzimini önlemek amacıyla, ilgililerin daha önce özürlü sağlık kurulu raporu alıp almadıklarına ilişkin beyanı istenir. İlgilinin beyanı üzerine veya bir başka şekilde, evvelce özürlü sağlık kurulu raporu verilmiş olduğunun tespiti halinde tekrar rapor verilmez. Kullanım amacına uygun olarak düzenlenmiş ve bu Yönetmelik hükümlerine göre alınmış olan sürekli raporlara sahip kişilerden kurumlarca yeniden rapor istenilmez.

Özürü sağlık kurulu raporunun onaylanması ve verilili

MADDE 14 – (1) Raporların usulüne uygun olarak düzenlenip düzenlenmediği, formdaki bilgilerin tam olarak doldurulup doldurulmadığı kontrol edilerek, gerekiyorsa eksik ve yanlışlıklar düzeltildikten sonra raporlar; kurum müracaatı ise üç nüsha, kişisel müracaatlarda ise iki nüsha olarak düzenlenir ve başhekim tarafından onaylanır.

(2) Özürü sağlık kurulu raporunun bir nüshası ilgili kişiye verilir. İlgilinin talebi üzerine hazırlanmış olan özürü sağlık kurulu raporlarından; özürünün yararlanabileceği hakları sayısınca veya talep ettiği sayıda çoğaltılarak imza edilir, onaylanır ve mühürlenerek ilgiliye verilir. Kurum müracaatlarında ise raporun bir nüshası raporu isteyen kuruma gönderilir.

(3) Raporun bir nüshası, gerektiğinde belgelendirilmesi amacıyla raporu veren sağlık kurumunda saklanır. Raporların saklanma usul ve esasları; sağlık kurumlarının bağlı bulunduğu kurumların ilgili mevzuatına tabidir.

(4) Özürü sağlık kurulu raporu vermeye yetkili sağlık kurumları, özürü sağlık kurulu raporlarına ait bilgileri Sağlık Bakanlığı veritabanına aktarır. Sağlık Bakanlığı, veritabanındaki bu bilgileri, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının belirlediği veri yapısında Ulusal Özürü Veritabanına aktarılmak üzere her ayın ilk haftası Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına elektronik ortamda gönderir. Ayrıca, Sağlık Bakanlığı bu bilgilerin Ulusal Özürü Veritabanına aktarılması amacıyla uygun servisler hazırlar. Özürü bilgilerinin Ulusal Özürü Veritabanına aktarılmasına yönelik teknik yöntem ile özürü bilgilerinin elektronik ortamda alınmasına ilişkin usul ve esaslar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından belirlenir.

Vergi indirimine esas raporlar

MADDE 15 – (1) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre, sakatlık indirimine esas olmak üzere düzenlenen raporlarda, raporu düzenleyen sağlık kurulu tarafından işverenin bulunduğu yerdeki il defterdarlığına gönderilen özürü sağlık kurulu raporu esas alınır.

5233 sayılı Kanun kapsamında verilecek raporlar

MADDE 16 – (1) 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun kapsamında verilecek sağlık kurulu raporlarında bu Yönetmeliğin özür oranlarına ilişkin hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Atıflar

MADDE 17 – (1) 16/12/2010 tarihli ve 27787 sayılı mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan Özürü Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürü Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik, 16/7/2006 tarihli ve 26230 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Özürü Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürü Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik ile 6/2/1998 tarihli ve 98/10746 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Özürü Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik hükümlerine yapılan atıflar bu Yönetmelik hükümlerine yapılmış sayılır.

Kazanılmış haklar

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce; özürü için düzenlenmiş sağlık kurulu raporlarıyla belirlenmiş olan özür oranları, çalışma gücü kayıp oranları, vücut iş görme gücü kaybı oranları, tüm vücut fonksiyon kaybı oranları geçerli olup bu oranlara dayanılarak sağlanmış sosyal destek ve yardım hizmetlerinin sürdürülebilmesi için yeniden özürü sağlık kurulu raporu düzenlenmez.

(2) Ancak, süreli verilen raporlar ile ilgili olarak hastaneye yeniden sevk işlemini uyarınca veya herhangi bir sebeple yeni bir rapor istenmesi durumunda, özür oranları, bu Yönetmelik hükümlerine göre yeniden belirlenir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 19 – (1) 16/12/2010 tarihli ve 27787 sayılı mükerrer Resmî Gazete’de yayımlanan Özürü Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürü Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı ile Sağlık Bakanı yürütür.

ÖZÜRLÜ SAĞLIK KURULU RAPORU FORMU (Ön Yüzü)

..... HASTANESİ ÖZÜRLÜ SAĞLIK KURULU RAPORU

I. KİŞİSEL BİLGİLER:

Adı, Soyadı :	T.C. Kimlik No:	FOTOĞRAF
Baba Adı :	Doğum Yeri, Yılı :	
Müracaat Tarihi :	Rapor Tarihi :	
Muayeneye Gönderen: A- Çalıştığı Kurum: ☐	B- Kişisel Müracaat: ☐	
Rapor Numarası :		Mühür

II. ÖZRE İLİŞKİN BİLGİLER:

Sistemler	Özre İlişkin Klinik Bulgular, Radyolojik Tetkikler, Laboratuvar Bulguları ve Teşhis	Özür Oranı %
Kulak Burun Boğaz Sistemi		
Zihinsel, Ruhsal, Davranış		
Deri		
Hematopoetik Sistem		
Kardiyovasküler Sistem		
Görme Sistemi		
Sindirim Sistemi		
Kadın Hastalıkları ve Doğum		
Ürogenital Sistem		
Endokrin Sistem		
Solunum Sistemi		
Yanıklar		
Onkolojik Hastalıklar		
Sinir Sistemi		
Kas İskelet Sistemi		

III. ÖZÜRLÜ SAĞLIK KURULU RAPORUNUN SONUCU:

Teşhis / Teşhisler:	Kişinin Özür oranı % -Rakamla- (Yazıyla)
Ağır Özürlü: ..... (Evet/Hayır)	Çalıştırılmayacağı işlerin niteliği .....
Sürekli: ☐	Raporun Geçerlilik Süresi: -Rakamla- (Yazıyla belirtiniz)

ÖZÜRLÜ SAĞLIK KURULU RAPORU FORMU (Arka Yüzü)

IV. KİŞİNİN ÖZÜR GRUBU:

Ortopedik	☐	Zihinsel	☐
Görme	☐	Ruhsal ve Duygusal	☐
İşitme	☐	Süreğen (Kronik)	☐
Dil ve Konuşma	☐	Sınıflanamayan	☐

V. RAPORUN KULLANIM AMACI:

Eğitim		Ortez-protez- işitme cihazı	
İstihdam		Tekerlekli sandalye	
Sosyal yardım		Özürlü kimlik kartı	
Diğer (açıklayınız)			

VI. ONAY:

Üye	Üye	Üye	
Üye	Üye	Üye	
Üye	Kurul Başkanı:		

Oybirliği/Oyçokluğu ile karar verilmiştir.

AÇIKLAMALAR :

- 1) Değerlendirilecek özür; özürlü sağlık kurumlarının teşkili için zorunlu olan uzmanlık dalları dışında kalan bir dalda ise, özürlü sağlık kurulu raporu vermeye yetkili hastane kadrosunda bulunması halinde ilgili dal uzmanının da kurulda bulunması sağlanır. Örneğin; özürlü sağlık kurulu raporu vermeye yetkili sağlık kuruluşundan özürlü sağlık kurulu raporu talep eden kanserli hastaların; hastane kadrosunda bulunması halinde öncelikle tıbbi onkolog, bulunmadığı durumda radyasyon onkoloğu tarafından değerlendirilmesi sağlanır.
- 2) Özür durumuna göre çalıştırılmayacağı işlerin niteliği bölümüne sadece özür durumuna göre iş alanları genel olarak belirtilmelidir. Örneğin; “görmesini gerektiren iş alanlarında çalıştırılmaz”, “ayakta sürekli durmasını gerektiren işlerde çalıştırılmaz”, “işitmeyi ve/veya konuşmayı gerektiren işlerde çalıştırılmaz” gibi ifadelerle belirtilmelidir.
- 3) Mükerrer özürlü sağlık kurulu raporlarını önlemek amacıyla, raporun kullanım amacı bölümünde birden fazla bölüm işaretlenebilir. Bölümler (X) işaretiyle belirtilir.
- 4) Kişinin özür grubu belirtilirken gerektiğinde birden fazla özür grubu işaretlenir. Bu kısım boş bırakılmaz

ÖZÜR ORANLARI CETVELİ

Özür oranları cetveli ile özür durumunun değerlendirilmesinde ve belgelenmesinde uzman hekimler için standart, objektif bir yaklaşım sağlar. Özürlülük halinin ölçütü olarak kişinin özü nedeniyle yaşadığı fonksiyon kaybı ve günlük yaşam aktivitesine etkisi değerlendirilmiştir. Bu tarz yaklaşım ile özürlülük durumu belirlenirken tıbbi bozukluk hem anatomik hem de fonksiyonel olarak değerlendirilmektedir. Özür durumuna göre fonksiyon kaybı oranları belirlenirken tıbbi tedavi olsun olmasın özür durumunda bir değişikliğin olmayacağı kanaatine varılan kalıcı bozukluklar değerlendirilir. İstisnai durumlar cetvelde özel olarak belirtilmiştir.

Özür oranları cetveli organ veya vücut sistemlerine göre bölümlere ayrılmıştır. Cetveli hazırlayan tıp uzmanları tarafından özür oranları belirlenirken mevcut tıbbi bozukluğun ciddiyetine göre kişinin özür oranları ve günlük yaşam aktivitesine getirdiği sınırlama % oranlar şeklinde belirlenmiştir.

KULAK BURUN BOĞAZ

A-İŞİTME

Tanımlar

1. Kalıcı işitme engeli: Bireyin yaşına göre normal kabul edilen işitme seviyeleri dışında kalan azalmış duyma hassasiyetini ifade eder.

İşitmenin değerlendirilmesi sırasında işitme cihazları ve protezler kullanılmamalıdır.

2. Kalıcı iki taraflı işitme engeli: Kişinin günlük yaşam aktivitelerini yapmasına engel teşkil eden iki taraflı işitme kaybıdır.

İşitme engelinin belirlenmesinde kullanılan teknikler

1. Her bir kulağa ayrı saf ses odyometrisi uygulayıp 500, 1000, 2000 ve 4000 Hertzdeki işitme seviyeleri kaydedilmelidir. Her frekans için işitme seviyelerinin her hastada belirlenmesi önemlidir. Aşağıdaki kurallar uç değerler için geçerlidir:

a) Bir frekans için işitme seviyesi 100 dB den fazla ise seviye 100 dB olarak kabul edilmelidir.

b) İşitme seviyesi normalden daha iyiyse, seviye 0 dB olarak kabul edilmelidir.

2. Her bir kulağın cihazsız (işitme cihazı ve implantlar) olarak ölçülen dört frekanstaki hava yolu işitme seviyeleri desibel olarak toplanır.

3. İşitme kayıplarının yüzdesini belirlemek için Tablo 1 kullanılır.

a) Çift taraflı işitme kayıplarında her bir kulak için dört frekanstaki işitme eşik toplamları Tablo 1 deki yatay ve dikey sütunlardan kesiştirilerek bulunur.

b) Tek taraflı işitme kayıpları için normal işiten kulak % 0 olarak kabul edilerek işitme kayıp yüzdesi belirlenir (saf ses ortalaması çocuklarda 15 dB'in, erişkinlerde 20 dB'in altında olduğu zaman normal işittiği kabul edilir).

4. Kişinin özür oranını belirlemek için Tablo 2 kullanılır.

5. Saf ses işitme eşikleri her bir frekans için belirlenemeyen hastalarda (çocuklar, mental retarde kişiler vb) objektif testler, beyin sapı odyometrisi (ABR), Auditory Steady State Response (ASSR), otoakustik emisyon (OAE) ve immitansmetrik bulgularla Tablo: 3 kullanılarak işitme engeli yüzdesi her bir kulak için belirlenir (**tahmini işitme eşığı dört ile çarpılarak dört frekans tahmini eşik toplamı elde edilmiştir**). Bu değer kullanılarak Tablo 1'den işitme engellilik yüzdesi hesaplanır. Tablo:2 kullanılarak da özür oranı yüzdesi bulunur.

ACIKLAMA 1: Tablo 1 değerlendirilirken; 500, 1000, 2000, ve 4000 Hz'deki işitme düzeylerinin toplamları; az işiten kulak için dikey, daha iyi işiten kulak için yatay ekseninde okunur ve bu değerlerin kesişme noktası kişinin işitme kaybı yüzdesini belirler.

ACIKLAMA 2: İşitme kaybına eşlik eden konuşma bozuklukları için **özür oranı** tablo 5'den yararlanarak belirlenir. **İşitme kaybına eşlik eden konuşma bozukluklarına ait özür oranı, işitme engeline ait özür oranına Balthazard Formülü veya Ek-3'te bulunan Balthazard Hesaplama Tablosu yardımıyla eklenir.**

EK : 3

yönetmelikEK-3balth
azard.xls